

Gemakkelijk geld

Tijdens deze les gaan de leerlingen ervaren welke betaalmethodes er zijn en wat de voor- en nadelen van elke methode zijn. Ook onderzoeken ze welke betaalmethodes zij (willen) gebruiken en ze beargumenteren dit. Daarnaast bekijken de leerlingen hoe geld uitgeven steeds makkelijker wordt. Ze gaan aan de slag met de vraag of dit een goede of slechte ontwikkeling is. Totale duur: 1 lesuur.

LESOPBOUW

- **Introductie:** De leerlingen gaan na welke betaalmethodes ze kennen.
- **Verdieping:** De leerlingen bekijken de voor- en nadelen van verschillende betaalmethodes.
- **Doen:** De leerlingen bedenken welke methode(s) ze zouden gebruiken en leggen uit waarom. Daarnaast gaan ze aan de slag met de vraag of steeds makkelijker online betalen een goede of een slechte ontwikkeling is.

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding en lesbrief, print een lesbrief voor elke leerling.
- Digibord met internetverbinding: klik door de slides voor op het digibord.

DIFFERENTIATIE

Als differentiatie kun je leerlingen laten nadenken over de voor- en nadelen van verschillende betaalmethodes. Deze zetten ze op een rij. Daarna gaan ze in groepjes een betaalmethode bedenken die, gebaseerd op hun lijst met voor- en nadelen, ideaal

zou zijn. Ze moeten daarbij ook nadenken over hoe ze er zeker van kunnen zijn dat mensen zich hun aankoop ook kunnen veroorloven.

VERBINDING MET BEROEPEN & ARBEIDSMARKT

De skills uit deze les zijn handig in de bankwereld. Banken zijn altijd bezig met betalingen en leningen. Het makkelijk gebruik kunnen maken van deze services is voor de klant belangrijk. Sommige bedrijven, zoals Adyen, bieden aan om voor webwinkels het betaalverkeer te regelen. Bij dit soort bedrijven werken niet alleen mensen met een economische achtergrond, maar ook mensen met programmeertalenten en ICT-talenten. Sommige van deze bedrijven worden heel groot, zoals PayPal, Klarna en AfterPay. Ook is er aan de beveiligingskant werk. Betaalverkeer moet beveiligd worden tegen diefstal en fraude. IT-specialisten, maar ook mensen die gespecialiseerd zijn in cybercrime en coderen, zijn werkzaam in deze sector. Ook heeft de politie 'cybercrime intelligencespecialisten' in dienst die zich met dergelijk werk bezighouden.

ETHIEK EN TECHNOLOGIE

In deze les onderzoeken de leerlingen of het een goede of slechte ontwikkeling is dat betalen steeds gemakkelijker wordt. Je kunt overal pinnen, online spullen bestellen en die achteraf betalen en je kunt zelfs met je telefoon afrekenen. Allemaal super makkelijk! Maar is dat goed nieuws voor consumenten? Of geven we daardoor juist meer uit?

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	21st century skills
1 Digitale economie DG6.1 Participatie in de platformeconomie.	1 ICT-basisvaardigheden De leerling kan op basis van vuistregels een passende en veilige transactie kiezen.	1 Zelfregulering
2 Veiligheid en privacy in de digitale wereld DG2.1 Veiligheid in de digitale wereld.	2 Mediawijsheid De leerling herkent identiteitsfraude, misbruik van data of de aanzet daartoe.	2 Probleem oplossen
		3 Kritisch denken

INTRODUCTIE**Openingslide**

Gemakkelijk geld

Slide 1, Klassikaal

Stel de vraag van de slide aan de klas. Laat een aantal leerlingen aan het woord. Mogelijke antwoorden van de leerlingen: ze betalen met contant geld, pinpas of telefoon (Apple Pay). Betalen via Tikkie is ook een optie. Dit valt echter eigenlijk onder het overmaken van geld tussen twee personen, dit kon altijd al bij de bank. Tikkie is een tussenpartij die het betaalverzoek regelt.

Slide 2, Klassikaal

Vertel: De meeste betaalmethodes die we nu gebruiken zijn heel makkelijk en snel. Vroeger betaalden mensen vooral met contant geld. Twintig jaar geleden moest je geld overmaken door speciale briefjes, overschrijvingskaarten, in te vullen en op de post te doen. Bekijk klassikaal de video. Leg daarna uit dat, zoals in de video wordt verteld, betalingen in Nederland worden gecontroleerd. Er zijn een hoop regels waar banken en betalingsbedrijven zich aan moeten houden. Vraag de leerlingen of ze wisten dat deze regels er zijn. Hadden ze daar ooit over nagedacht of vinden ze het vanzelfsprekend? Bespreek een aantal antwoorden met de klas.

Slide 3, Klassikaal

Vertel: Een betaalmethode die je zelf misschien niet gebruikt, maar wel vaak tegenkomt is het betalen met een creditcard. De leerlingen zijn zelf te jong voor een creditcard, maar vooral bij online winkelen en online streamingdiensten kom je vaak de optie tegen om met een creditcard te betalen. Bekijk klassikaal de video. In de video worden drie voordelen gegeven van een creditcard. Welke drie voordelen zijn dat? Laat een aantal leerlingen antwoorden. De juiste antwoorden zijn: je betalingen zijn automatisch verzekerd, sommige online diensten (bijvoorbeeld uit Amerika) kun je alleen betalen met een creditcard en het is handig op vakantie en in het buitenland. Wat zijn de twee nadelen van een creditcard? Laat de leerlingen het beantwoorden. De juiste antwoorden zijn: door de rente en vaste kosten is een creditcard duur en als je niet op tijd betaalt kun je snel schulden opbouwen.

Slide 4, Klassikaal

Vertel: Misschien ken je het wel van reclames. De zin 'Geld lenen kost geld'. Wat betekent dat eigenlijk? Over geld dat je leent van een bank betaal je rente. Dit is geld dat maandelijks of jaarlijks boven op het bedrag komt dat je moet afbetalen. Dat bedrag betaal je in ruil voor de mogelijkheid om te kunnen lenen. Hoeveel je betaalt hangt grotendeels af van de hoogte van het geleende bedrag. Rente wordt namelijk berekend in procenten. Als je dus honderd euro leent en daarover tien procent rente betaalt per maand, dan moet je na een maand

de honderd euro plus de tien procent betalen: 110 euro. Zo kan een geleend bedrag opeens snel oplopen. Daarnaast krijg je in Nederland bij leningen en schulden een BKR-registratie.

Bekijk met de klas de video. Vraag de leerlingen of ze wisten dat je een BKR-registratie kunt krijgen. Zouden ze, nu ze ervan weten, langer nadenken voordat ze geld zouden lenen? Waarom wel of niet?

Slide 5, Klassikaal

Vertel: Tegenwoordig bieden veel webwinkels de optie aan om achteraf te betalen. Je bestelt kleding, past alles thuis en stuurt terug wat je niet wilt hebben. Je betaalt achteraf dan alleen voor de spullen die je ook daadwerkelijk wilt kopen. Een voordeel hiervan is dat je de spullen die je online bestelt eerst rustig kunt bekijken of passen.

Het geeft daardoor ook een veilig gevoel: je weet zeker dat je alleen betaalt voor wat je wilt hebben. Maar er zitten ook nadelen aan het achteraf betalen.

Bekijk de video met de klas. Vraag de leerlingen of ze weleens iets gekocht hebben met achteraf betalen. Vonden ze het fijn? Denken ze er anders over na het zien van de video?

Slide 6, Klassikaal

Vertel: Pinnen was altijd een makkelijke manier om te betalen, maar tegenwoordig kun je ook pinnen met je telefoon of zelfs met je Apple Watch. Lekker makkelijk, want zo hoef je verder niets bij je te hebben. Er zitten natuurlijk ook nadelen aan het makkelijk maken van betalen.

Bekijk de video met de klas en bespreek deze. Maken ze zich zorgen over diefstal? Of denken ze dat al hun betaalmethodes veilig zijn? Welke beveiligingen zitten er op je telefoon om diefstal te voorkomen?

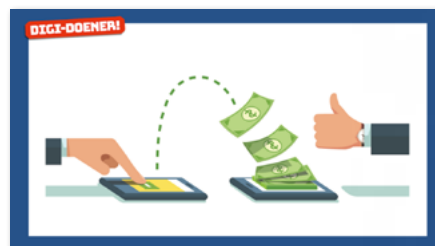
DOEN

Slide 7, Individueel

De leerlingen maken opdracht 1 van de lesbrief. Ze doen dit individueel.

Slide 8, Groepswerk

Verdeel de klas in groepjes van twee. De leerlingen bekijken per groepje hun antwoorden bij opdracht 1 van de lesbrief. Daarna gaan ze bedenken wat zij de beste betaalmethode vinden. Ze moeten daarbij rekening houden met veiligheid, kosten, mogelijke schulden en betaalgemak. Ze geven ook aan waarom ze dit de beste betaalmethode vinden.

BEROEPENSLIDE/ARBEIDSMARKT

Slide 9, Handig om te leren om...

Vertel: Er is veel werk rond betaalmethodes en betaalverkeer. Bij een bank werken is logisch. Betaalverkeer en leningen zijn dagelijkse bezigheden van banken. Ze willen het hun klanten zo makkelijk mogelijk maken. Ook zijn er grote bedrijven die geen bank zijn, maar zich wel bezighouden met betaalverkeer. Een voorbeeld is Adyen, een Nederlands bedrijf dat voor websites de betalingen regelt. Dit soort bedrijven kunnen heel groot worden. Denk maar aan bedrijven als Klarna, PayPal en AfterPay. IT-specialisten, maar ook mensen die gespecialiseerd zijn in cybercrime en coderen, zijn werkzaam in deze sector.

Slide 10, Klassikaal

Vertel: Waar geld is, zijn dieven. Er is ook veel werk aan de kant van het beveiligen van betaalverkeer. Er zijn altijd mensen die door middel van pinpassen scannen, hacken of op andere manieren aan geld proberen te komen. Daarom zijn er mensen die controleren of de betaalsystemen niet gehackt kunnen worden. Ook zijn er bij de politie agenten die zich bezighouden met het opsporen van misdadigers die geld stelen of fraude plegen. Dit zijn cybercrimespecialisten. Deze specialisten houden zich bezig met onder andere phishing via mails of appjes, oplichting en diefstal.

AFRONDING EN ETHIEK

Slide 11, Klassikaal

 Vertel: Jullie hebben gekeken naar de voor- en nadelen van verschillende betaalmethodes. Ook hebben jullie gekeken welke methode jullie het beste vonden. Als we echter een stapje terugdoen dan zie je dat veel methodes weliswaar makkelijk zijn, maar ook schulden of een hoge rente met zich mee kunnen brengen. Achteraf of in termijnen betalen kan er tevens voor zorgen dat je geld uitgeeft wat je misschien niet hebt. Is het dan eigenlijk wel zo goed dat steeds meer van dit soort vormen worden aangeboden? Laat de leerlingen hierover nadenken. Vraag ze vervolgens om om de beurt te antwoorden wat zij hierover denken.

